

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНЧ: HEnderson 5-8740

НОВІ ЗАВОРУШЕННЯ В АРГЕНТИНІ — УВ'ЯЗНЕНО ПОНАД ДВІСТІ ОСІБ

Буенос Айрес. — Федеральна аргентинська поліція сповістила про утримання нових змови проти президента Перона і уряду. У зв'язку з викриттям цієї змови ув'язнено понад двісті осіб, членів опозиційних груп, починаючи від католиків і кінчаючи на комуністах. Виступ змовників мав початися в понеділок 15 серпня в. р. Змовники планували захопити не тільки будинки уряду й армії та конфедерації праці, але передусім опанувати електрику, водопостачання та всю комунальну систему Буенос Айреса. Серед замішаних, спричиненого заарештуванням вищезгаданих установ та засобів засвоєння міста в той же день, мали відбутися атентати на президента Перона, ген. Лусеро, міністра армії, та інших командантів збройних сил, що врятували уряд під час революції в дні 16 червня ч. р. Поліція подає до відома тільки два призначення на всіх діях ув'язнених, а це д-р Маріо Амадео, кол. професора міжнародного права, який кілька тижнів

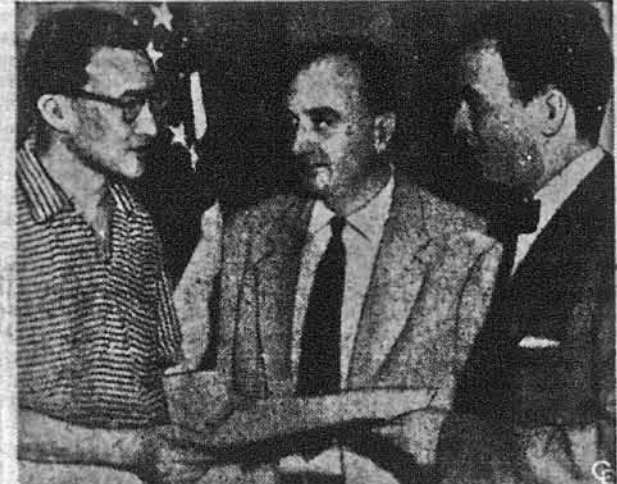
Фолсом за зміни в соціальному забезпеченні

Вашингтон. — Новий секретар здоров'я, виховання і добродійності Маріон Б. Фолсом заявив, що в засади він за тим, щоб пенсії з соціального забезпечення не були статичні, тільки щоб їх в міру потреби можна було підвищувати. «Ці пенсії треба підвищувати зі зміною соціальних і економічних відносин», — казав новий секретар здоров'я. Фолсом говорив з приводу 20-річчя існування соціального забезпечення і хвалив цю інституцію, наводячи ті зміни, які треба було вжити в старечих пенсіях та в поширенні і поліпшенні соціального забезпечення. Закон про соціальне забезпечення підписав був президент Ф. Д. Рузвельт в 1935 р.

Ньюйоркські театральні актори відмовилися відповідати перед Конгресовою Комісією

Нью-Йорк, Н. Й. — Шість театральних акторів і одна акторка відмовилися відповідати перед Конгресовою Комісією на запити, чи вони комуністи. Деякі з них відповіли лагідно, а інші безглуздо заявляли, що вони не хочуть порушувати конституцію разом з конгресменами і тому не можуть відповідати на запити про внутрішні свої переконання. Деякі актори відмовилися комісії права вести слідство в справі театральних вистав і заявляли, що Конгресова Комісія хоче шантажувати театри та дельних акторів. Конгресова Комісія переслухала вже сім осіб і ще має переслухати 20. Перший знімав 38-річний актор Джордж Тайн, який казав, що його вже від кількох років «переслідують» за приналежність до комуністичної партії, і тому він втрачає працю в театрі. Про його знімав був актор Лі Дж. Кабб, що він належав разом із ним до комуністичної партії. Попритований Тайн відповів, що

БРАТ ДАЛАЙ ЛАМИ ПРИБІВ ДО ЗДА

Денна Рабче (зліва), брат тибетського Далай Лами, одержав від представників американського консульства в Токіо візу на в'їзд до ЗДА. Денна Рабче пощастило втекти із окупованого комуністами Тибету й він, одержавши візу, в'їждить до Америки, прибуває тепер, як іммігрант до ЗДА, де хоче вчитися в одному з американських університетів.

Комуністи домагаються двох конференцій у справі Кореї

Токіо. — Кім Іль Сунг, комуністичний прем'єр Північної Кореї, проголосив через комуні - китайське радіо в Пейпінгу пропозицію, щоб негайно уряди обох поділях частин Кореї повели спільні наради над справою об'єднання країни. Одночасно комуні - китайський прем'єр Чу Ен-лай оприлюднив проєкт скликання великої східно - азійської конференції, на якій вирішено б справу Кореї. Однак китайські, як московські комуністи при-

НІХТО З ЧЛЕНІВ НАТО НЕ ЗМЕНШУЄ СВОІХ ЗБРОЙНИХ СИЛ

УРЯДИ ДЕРЖАВ БУДУТЬ ПРОТИСТАВИТИ НАСТРОМ ШИРОКОЇ ПУБЛІКИ, ЩОБ ЗМЕНШИТИ ВИДАТКИ НА АРМІЮ

Вашингтон. — Речники державного департаменту звернули увагу на дуже знаменний факт, що не вважаючи на ніби пом'якшене міжнародне напруження ані одна держава, член Організації Північно-Атлантичного Пакту, не зголосила бажання зредукувати свої видатки на військову та ефективну військову силу. У вересні знову відбудеться з'їзд репрезентантів 15-ти членів НАТО, які складатимуть щорічний звіт про фінансовий стан своїх країн і про спроможність їх країн фінансувати надати безпеку північно - атлантичного об'єднання на шляху штабу НАТО. Все ж, американські військові чиновники — повідомляють преса — здають собі справу зі зростом небезпечних настроїв у публічній opinіо різних країн, щоб — покликуючись на ніби-то пом'якшене напруження в міжнародній ситуації — зменшити видатки на армію. Існує переконання, що уряди держав, членів НАТО, будуть протиставити тим тенденціям, які в публічній opinіо різних країн почали проявлятися відразу після смерті Сталіна й ніби «нового вигляду» союзу в публічній opinіо. Військові чиновники НАТО є більш стур-

Республіканці називають 84-ий Конгрес «Конгресом зволікання»

Вашингтон. — Дискусія про успіхи першої сесії 84-го Конгресу продовжується. 12 республіканських сенаторів підписали заяву, в якій називають Конгрес із демократичною більшістю «Конгресом зволікання і зволікання». В цій заяві пишеться так: «Демократи, здається, керувалися більше партійними мотивами як потреби нації. Жадна ораторська здібність не зможе приховати того факту, що відповідальність за законодавчу бездіяльність несе партія, яка має більшість в Конгресі і в його комісіях». Провідник демократичної більшості в Сенаті сенатор Ліндон Б. Джонсон у своїй протизаїв стверджує, що ре-

КОНГРЕСОВА КОМІСІЯ ПЕРЕСЛУХУЄ АКТОРІВ

На фото: Мартін Яркус, 48-літній актор з Нью-Йорку, відмовляється під час переслухання в конгресовій комісії для розгляду протинамериканських дій відповісти на питання, чи він був комуністом. Відмовившись, цей актор почав обзивувати комісію в... протиконституційних діях.

Совети воліють «пакт безпеки» від об'єднання Німеччини

Москва. — Советський уряд дав офіційну відповідь на останню західнонімецьку ноту у справі переговорів, що їх має повести 9-го вересня ч. р. канцлер Аденauer у Москві, статтю у московській «Правді». Мовляв, найкоротша дорога до об'єднання Німеччини веде через підписання загальноєвропейського пакту безпеки, що його прийняли б обидві частини Німеччини. Ці остан-

Індійські неозброєні добровільці вдерлися до португальської колонії

Гоа. — У вчорашній день індійські неозброєні добровільці вдерлися до португальської колонії Гоа, положеної на південно-західному березі Індії, першою групою таких добровільців перейшла смуга джунглі, що частинно ділить Гоа від решти Індії й вмишувала на її територію. Португальська поліція й війська оточили ту групу й старалися відіслати її назад за кордон. Португальці вживали тільки палок,

Адмірал Німіц проти зменшування збройних сил ЗДА

Сан-Франциско. — Адмірал флоту Честер В. Німіц, промовляючи на Цвинтарі Золота Брама під час відзначення 10-х роковин закінчення війни з Японією, заявив, що ЗДА мусять бути сильні й завжди готові відбити несподівану нову агресію. Адмірал Німіц був командантом морських сил союзників на Па-

ВІСТІ З-ПОЗА ЗАЛІЗНОЇ ЗАСЛони

(За советською пресою і радіо)

БІЛОРУСИ, ЛАТІШІ І ЕСТОНЦІ ДОПОМАГАЮТЬ ЗБИРАТИ ВРОЖАН

Після того, як в минулому році тисячі комбайнів і інших сільсько-господарських машин перекинули з України до Казахстану на «цілніні землі», успіх збирання цього року в Україні став під великою загрозою. «Мудрі» московські керівники знайшли вихід з цього скрутного положення. І так, «Радянська Україна» з 1 липня повідомляє: «Учора з Білоруси на Україну виїхала велика група комбайнерів із збройними машинами. Машинотракторні станції Білоруси вже вислали на Україну 1,400 комбайнів. Протягом місяця вони збиратимуть хліб у колгоспах Дніпропетровської, Одеської, Кримської та Херсонської областей». Того ж дня ТАРС подас з Риги: «На Україну виїхала велика група комбайнерів МТС для подання допомоги у збиранні врожаю хліборобам Сталінсь-

Гураган «Діана» зближається до стеїту Каролайна

Нью-Йорк, Н. Й. — Четвертий в цьому році гураган «Діана» зближається до стеїту Південна Каролайна. Гувернатор цього стеїту Лютер Б. Гаджес і директор Стеїт-ової Цивільної Оборони генерал-Едвард Ф. Гріффін звернулися до військової команди з проханням про допомогу, щоб забезпечити деякі місця на узбережжі, куди могла б прорватися вода з океану, а якомога вже тепер збільшилися хвилі під час припливу і відпливу моря на чотирьох стеїтах Бюро Погоди в Меймі на Фло-

Врожай в Україні краший як минулих літ

Київ. — Советська преса представляє вражаючі збіжки культур на т. зв. цілинних землях Уралу, Сибіру й Казахстану. В цих областях засіяно понад 500 мільйонів акрів землі, але врожай цього року в цих областях буде дуже малий, бо багато шкоди принесла засівам посуха, яка панувала всюю літню в Казахстані. Минулого року врожай у південній Сибірі і в Казахстані допоміг перетримати кризу, спричинену посухою в Україні.

В СВІТІ

● Советські війська залишаються в Румунії — заявив румунський «прем'єр» Джорджіу — аж поки американські війська не стіймуть в Європу. Прийняття советських військ в Румунії спирається на Варшавський пакт між СССР та його сателітами і служимим «безпечі Румунії», сказано в офіційному комюнікати. Залишення советських військ в Румунії, у Болгарії й на Мадридській — це ще одне зламання советського зобов'язання, заявили, що вони мусять тримати свої заголи у тих країнах «для зв'язку з советськими військами в Австрії». Тим часом генерал сов. війська евакуують Австрію на підставі договору з нею.

● У Польщі «прем'єр» Пиларжевський заявив, що єдина претензія, яку має польський уряд, до кардинала Війшицького — це, щоб він не прокував релігійної ворожнечі. Примаєс Польщі, кардинал Війшицький заарештовано і засладо невідомо куди у вересні 1953 року без судового процесу. Появились погослови, що вивезли його мають винести, але з заборони виконувати душпастирські обов'язки і без повної особистої свободи, як це сербські маляри зробили у відношенні до кардинала Степанія у Мідсенті.

● Книжка Анна Англієська, донька королеви Єлизавети II, яка стоїть на другому місці наслідства британського престолу, скінчила 15 серпня ч. р. 5 років. З цього приводу Англієська родина влаштувала прийняття для найбільших її членів. Маленька Анна вміє вже читати й писати, але найбільше часу витрачає на забаву з ляльками.

● У Пакистані міністром внутрішніх справ призначено 82-літнього Фазлалла Гула, лідера раніше опозиційної, а тепер проурядової партії т. зв. сільського фронту. 15 місяців тому попередній уряд Мохаммеда Алі позбавив Фазлалла Гула становища прем'єра у провінції Східного Пакистану і офіційно настав на нього, як «зрадника країни».

● У Західній Німеччині все ще бракує 3,200,000 мешкальців кімнат, щоб задовольнити «мінімальні» потреби населення з відомлені. Однак уряд заповів, що виробити необхідних 5-х років мешкання криза в Західній Німеччині буде цілком зліквідована. Західна Німеччина стоїть в Європі (і майже у світі) на першому місці щодо числа будованих мешкальчих домів.

● Австрія, Зах. Німеччина й Італія напружуються над такою експлуатацією північно-італійського природного газу, щоб можна було експортувати його окремими рурами через проєкти Бреннеру до Австрії й Німеччини. Італія добуває тепер коло 10 мільйонів кубічних метрів газу щодня, але не має капіталу для влаштування газопроводів на північ, до центральної Європи.

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

УКРАЇНСЬКИЙ АРГУМЕНТ У КАНАДІСЬКІЙ ПОЛІТИЦІ

Серед українців у світі, зокрема серед українців у США, прийнялася своєрідна звичка вважати Канаду за провінцію, політика і справи якої грають, мовляв, тільки другорядну роль у міжнародній політиці. Можливо, що ця звичка прийнялася з уваги на зв'язок Канади з великобританською імперією і на відносно молодість Канади, як самостійного фактора в міжнародній політиці, але, без уваги на причини такої звички, вона є безпідставна і неоправдана вже не від сьогодні. Канада — не тільки самостійний, але й насправді передовий чинник у міжнародній політиці. Вона відіграла важливу роль у минулій світовій війні й у формуванні міжнародної політики після неї, як в рамках ООН так і поза ними. Ця політична роль Канади щоразу росте, збільшується і стає насправді співрівнозначною.

На такому тлі набуває окремого значення український аргумент в канадській політиці, що його треба великою мірою зазначувати тієї позиції, яку займає група українського походження, не тільки своєю кількістю — вона там, після англійців, французів і німців, четверта щодо величчя — але й своєю активністю, своєю участю в державному житті та своєю поставкою. Звичайно, головну роль грають тут члени провінційних і домініонального парламентів, до яких в останньому долучається ще достойний Василь Вал, найменований прем'єром Лореном сенатором з провінції Манітоба.

Про важливість українського аргументу в канадській політиці може посвідчити хоч би недавня дебата в парламенті в Оттаві над перебігом і вислідом, «аустрич на вершинах» у Женеві, про що звітує С. В. Фролік у липнево-серпневому виданні «Лейсу». З цього зводимося виходить, що саме цей «український аргумент» спричинив до того, що канадська настанова і відношення до цієї конференції було «здержливе і тверезе». Державний секретар для закордонних справ Канади, Лестер Пірсон, стверджує загально, що в Женеві «устійно проблеми, вияснено позиції та встановлено апарат дипломатичного розгляду тих проблем у дальших місяцях».

Лідер опозиції п. Дрю негайно перестеріг про безглядність і безпідставність вірити в нові совєтські обіцянки і приречення, як усі давнішні були Кремлем знехтувані. Дрю, зокрема, пригадав совєтські наслідства над підписанням совєтськими представниками чартером Об'єднаних Націй, головкою відносно інтегральності міжнародних кордонів та принципу самовизначення націй. Між країнами, які заслуговують на волю та самостійність і над волею та самостійністю яких Москва допустилася брутального насильства, п. Дрю вказав у першу чергу Україну. Ного думку в цій справі підтримав лідер Соціально-Кредитової Партії, п. Лоз. Він стверджує, що совєтські обіцянки, в обличчі повневолювання України та інших націй, є «безвартісні».

Проте, «повне світло» на українську проблему в міжнародній політиці кинув посол Заплітний. Він говорив насамперед про «подвійний рід совєтських сателітів», себто тих, що є поза власними кордонами СРСР, і тих, що є в межах тих кордонів, до яких належить ж Україна. Посол Заплітний навів дослідний текст підписаного Леніним в імені совєтського уряду визнання Української Народної Республіки в дні 17-го грудня 1917-го року і висилку тим же совєтським урядом совєтськоросійських військ на завоювання України через кілька днів потім. Він посол Заплітний запропонував таку базу для канадської закордонної політики:

«Нашою ціллю мусить бути воля не тільки для нас самих, але воля для всіх народів світу. Коли ми хочемо вплинути на спосіб думання народів за залізною заслоною, і не тільки за залізною заслоною, але також і в сателітних країнах у всьому світі, то ми мусимо з усією рішучістю висити, що ми обстоюємо право на самовизначення, на волю та на демократичну систему уряду для всіх націй».

Закінчуючи дебати, секретар закордонних справ Пірсон висловив свою «повну згідність із змістом та духом завваг посла Заплітного».

Тим то українська проблематика стала головним аргументом у навісвітні та відношених канадського парламенту до Женевської конференції. Очевидно, що між парламентарними дебатами та практичною розв'язкою таких проблем є ще деяка віддаль, але вона вже не така велика, щоб її не можна було перейти в обмеженому часі.

Американські українці з підмовою і відчуженням приймають до відома той факт що саме Канада є сьогодні в першій лінії справжньої визвольної політики та її практичного здійснення. За це не належить призначати нашим канадським братам українського походження та їхнім достойним і метким парламентарним представникам.

Ст. Самійленко

ДНІ СЛАВИ

(1)

З російсько-німецького фронту — до Києва

В серпні місяці 1917 року я дістав відпустку додому з російської армії (з фронту під Дніпроном) і доручення від Раді Воєнк Українці 17 днів нав'язати близький контакт з українськими військовими установами у місті Києві.

Залишаючи всі свої речі при полку і взявши з собою тільки необхідне, я відразу поїхав до Києва, де зголосився у Військовому Секретаріаті.

Ще по дорозі до Військового Секретаріату я побачив багато офіцерів і безліч воєнк, які, як вони самі казали, були в українських військових частинах, розташованих у Києві.

На фронт доходили вісті, що в Києві вже є українські частини, сформовані з колишніх воєнк російських армії. Казали про це і наші делегати на Військовий З'їзд, що відбувся в Києві, але на фронті, де теж формувалися окремі частини з воєнк українців, не дивлячись на наші настирливі домагання у компетентній російській владі відіслати нас на терен України для виконання завдань на службі в українському уряді, нам відповідало, що наше завдання, як воєнк — «защитати родину», а все інше є зрадою і дезерцією, які будуть у слушний час гостро покарані.

Військо — це військо і служивість (по старій звичці) вище всього.

Побачивши Київ і поговоривши з зустріченими офіцерами і воєнками української частини я відчував до Військового

ЩО ЇХ НАЙБІЛЬШЕ БОЛИТЬ...

У часі, коли за наказом згори совєтська преса й пропаганда прийняла «чемний» тон у відношенні до Заходу, коли винищено з щоденного словника такі постійні вислови, як палі війни, паразити, експлуататори, слуги Волетриту, кровопивці і т. д. і т. д., уживанні на адресу найчуждівших діячів Заходу, і коли на фізіономії всіх совєтських людей одягнено маски з усмішкою для зустрічі з великими й малими репрезентантами Заходу, раптом на хвилях київських радіовисланих 2 серпня ц. р. залунали такі милозвучні слова, як — буквально: «собачий син», «собачо-яничарська служба», «сморід ненависті», «лялі слюзи», «закордонний смітник», «кримінальний» і т. д. На чю адресу? На адресу Українських Січових Стрільців та Першої Української Дивізії. Всі воєнк, мовляв, позначені літерами «СС», а це — за тією «елігантною» радіопередачею — є Січові Стрільці, а «собачі сини». У присутності непомітної люти той самий епітет приречено до американської установи «СС» — Секрет Сервіс, хоч названо її тільки «заморською розвідкою», до якої ніби завели «шляхи собачо-яничарської служби українських націоналістичних запродавців».

Формальну причину, чому совєтська преса й пропаганда вернулася до привичної давньої термінології, дало святкування 40-літнього ювілею «постання легіону Українських Січових Стрільців і звідомлення з відповідних маніфестаційних «вечорів в українській емігрантській та американській пресі, Якийсь Ростислав Вратунь, «львівський поет і публіцист», як його представляв слухачам київська радіовисланих, написав з цього приводу (очевидно на замовлення, бо ж сирій «поет і публіцист» в совєтському «раю» не дістає до рук преси з вільного світу) пашківським змістом і тоном сутеренського рівня, якраз за зразком статей і повідомлень близького періоду холодної війни. Цей пашківський п. з. «Краків без і», величезно як 4-ох мільйонних сторінок, передавали в цілості з київської радіовисланих, назвавши цю грубу лайку на глум літератури «Літературно передачею».

Мабуть досить буде навести одне речення для характеристики всієї цієї «літературної передачі»: «Криваво пам'яті австро-угорські Уссуєви, як вони себе величали — Січовики, а пізніше їх гітлерівське видання СС з Дивізії Галічина, для українського народу були нічим іншим, як «собачими синями»... Ювілей Уссуєвів відсвятковано, згідно з отим «літературним твором», у шинку під цвинтаря, а учасники, поповнившись від кока-коли, заспівали гітлерівського марша «Горет Вессель» і розбіглися, щоб далі служити «шефам».

Цікава річ: сорок років минуло з часу вимаршу жмені юнаків з малого галицького містечка Стрия, жмені юнаків, які поклялися стати за в'язком української національної армії і визволити Україну. Від кругло 35 р. нема сліду з того легіону. Зпоміж його учасників залиши-

лись ще тільки офіцери однієї. На руїнах української держави, яку деляли в своїх мріях молоді люди Уссуєви, від 35 років існує совєтська держава, яка тільки тим різниється від колишньої царської імперії, що вміщає в собі «самостійні» республіки, між ними й «самостійну» УССР, яка навіть має «право» виступити з Союзу ССР. Совєтський Союз — запевняти не давньо його офіційні заяви — такий сильний, що він не боїться майбутньої німецької армії й не потребує ніяких гарантій безпеки, а противиться створенню її тільки з уваги на небезпеку від неї для всього світового миру. Що ж у порівнянні з мариним відношенням німецької збройної сили та з існуючою потугою совєтських збройних сил, магіфостовано — раз-у-раз на Красній площі в Москві і при вських інших нагодах, значить далекий спомин про тих 2,000 західно-українських хлопців, що їх більшу частину доля загнала в землю, а решту розвіяла по всьому світу?

Нема більшого політичного для сили совєтського режиму, як отака 20-хвилинна радіопередача з совєтської державної радіовисланих. Самий факт такої передачі є проречливим доказом, що той колишній невеличкий легіон по нинішній день є терням у боці совєтської дійсності. Не він, не його учасники, не обплывували австрійські уніформи на Уссуєвах, масеники і тризуби, не команданти й рядові безіменні воєнк, а — ідея. Ця ідея по нинішній день жива й по нинішній день Москва не нависла. Це не є ненависть до минулого. Це — злість з уваги на потенційну небезпеку в майбутньому. Не від Уссуєвів і не від Днівильників, але від тієї ідеї, яка поставила нових борців і яка в тому майбутньому запалити ті мільйони, що не дозріли були зрозуміти ту ідею того 40 років і байдуже придивлялись, як кривавіся лицарі абсурду. І це найбільше болить червоних єдинодумців. І тому більшовицькі лайки ні трішки не ображують нікого, що належав до тієї чи будь-якої іншої української військової формации. Навпаки, чим лайливішою є мова ворога, тим очевидніша його лють, що в примітивній завжди проявляється напрімитивнішими засобами.

Юрій Таркович

МОСКОВСЬКЕ ЖОНГЛЮВАННЯ ЦИФРАМИ

В Совєтському Союзі не давано побувало п'ять журналістів із Західної Німеччини. Німцям показували це і те, оповідали байки про совєтське будівництво, жонглюючи цифрами дуже далекими від дійсності. Заступник голови московської міської ради якийсь Бобровников перекопував німецьких кореспондентів, що в Москві припадає на кожну особу по 10 метрів мешканевої площі. Журналісти по-різному реферували в німецьких щоденниках — ці москволюбні оповідання — одні виявляли правду про більшовицьку, інші враховували теперішні німецькі потягнення в напрямі колективізації і старалися «не драматизувати» Совєт, а ще інші писали про «ССР майже по лінії бажань Москви», «заохплюючись» усім тим, що їм розказували і показували. Але це — німецька справа. Багато хто з німців — неоправдані під політичним оглядом.

Нам ходить ось про що: ми хочемо проілюструвати, як Кремль намагається обдурити закордонних журналістів, говорячи їм очевидну неправду. На основі самих совєтських даних доведемо що брехню, а рівночасно викажемо на приклад упереджувального минулого року майже в три рази більше мешканевої площі як в Москві. Але в дійсності, поминувши московських байки, в Мюнхені і інших західно-європейських містах будується 5-6 разів більше як у столиці всесвітнього комунізму».

Така різниця між будівництвом в Совєтах і вільному світі існує тільки тому, що на Заході діє засада приватної власності і індивідуальності ініціативи, яка уможливила безперерйний економічний розвиток. В Совєтському Союзі натовість увесь розвиток затримув бездушина й тупа система комунізму, система совєтського державного капіталізму.

В столиці України і інших українських містах ситуація, очевидно, гірша як в Москві. Мюнхен, побудовано в 1954 році коло 800,000 кв. метрів площі. Якщо взяти під увагу яких 900,000 населення Мюнхену, то якщо виходить, що в цьому місті побудовано минулого року майже в три рази більше мешканевої площі як в Москві. Але в дійсності, поминувши московських байки, в Мюнхені і інших західно-європейських містах будується 5-6 разів більше як у столиці всесвітнього комунізму».

Така різниця між будівництвом в Совєтах і вільному світі існує тільки тому, що на Заході діє засада приватної власності і індивідуальності ініціативи, яка уможливила безперерйний економічний розвиток. В Совєтському Союзі натовість увесь розвиток затримув бездушина й тупа система комунізму, система совєтського державного капіталізму.

В столиці України і інших українських містах ситуація, очевидно, гірша як в Москві. Мюнхен, побудовано в 1954 році коло 800,000 кв. метрів площі. Якщо взяти під увагу яких 900,000 населення Мюнхену, то якщо виходить, що в цьому місті побудовано минулого року майже в три рази більше мешканевої площі як в Москві. Але в дійсності, поминувши московських байки, в Мюнхені і інших західно-європейських містах будується 5-6 разів більше як у столиці всесвітнього комунізму».

Праця в «1-му Автопанцерному Дивізіоні»

По закінченні відпустки я почав виконувати свої обов'язки на новопризначеному — уже своєю владою — пості, навіть не передаючи тоді, яка це буде тяжка праця!

До місяця січня 1918 року в мій праці збоку факхово-військового не було нічого надзвичайного. Школення воєнк, уже своєю рідною мовою, відбавлення гарнізонної служби, патрулювання на автопанцерниках по вулицях, загрошення збоку місцевих комуністів, стійки коло будинку Центральної Ради. Поза годинами праці я не тікав і від розваг, яких у Києві в той час не бракувало.

Ще перед Різдвяним Святими я їдав з частиною 1-шого Сердюцького ім. Гетьмана Богдана Хмельницького полку до Полтави, призначений з трьома автопанцерниками до диспозиції командира, полк. Ластівченка, з наказом обезброїти піший полк ім. Т. Шевченка. Полк цей був розташований в Полтаві і зголошався на працію для червоних. Не легке було завдання обезброїти частину, воєнк якої були вже кілька років на фронті і не раз дивилися смерті в вічі, а які були підбурені умовою більшовицького пропагандою, що кидала різні привабливі гасла і обіцала тим, що буде з нею, всім землі блага, а хто не з нею — загладу. Треба признатися без перебільшення, що не помогли б виголошувані не раз, і то довгі красномовні промови з нашої сторони, щоб переконати воєнк того полку (до двох тисяч), що служба для Батьківщини — це найтяжча справа, що зильнена від ворогів і незалежна Батьківщина не буде невідважною для своїх оборонців. Все це було ніщо в порівнянні з виглядом автопанцерників, готових до стрілу, які з грізною мовчанкою вірзували в юрбу збунтованих воєнк, перекопуючи їх наглядом, що заки дстають обіцанку червоними блага, багатом з них ті блага вже не будуть потрібні, бо будуть у спільній, габельній мотглі.

На той час автопанцерник був повторюю, особливо на

П

АЗІЯ В ОН

Говорити про Індію в ОН особливо трудно. Передусім тому, що про Індію, а власні про її прем'єра пишуть багато, і всі про нього «знають».

Але приходиться на думку, що знати про Неру і його «радикальну» щодо комуністів політику, про його авторитет на міжнародному терені — це одне. А що ж є то Індія, велика країна, що недавно стала «на власні ноги» самостійністю? Чи вона цілкоміто поділяла всі «теоретичні» й високо політичні пляни свого прем'єра? Чи не є часом так, що світ «добре» знає прем'єра, але не знає зовсім, але мало знає країну? В недавній минулім ми мали багато таких прикладів в Європі, де один другий «знають» добре.

Напевно, більша частина кореспондентів прислухалася до пресових конференцій принагідних делегатів Індії з більшим зацікавленням, ніж до суто дипломатичних освічень... Всі старуються довідатися про більше, ніж говориться «урядом».

Недавно була така можливість «заглянути» в Індію... Соціальна комісія ОН займалася справою поліпшення суспільного життя азійських народів.

Багато часу, очевидно, присвятили Індії. Предовгу, вичерпну доповідь виголосила пані д-р Наяр, колишня близька співробітниця Ганді, що за часів англійської влади була не раз «репресована», сиділа у в'язниці. Тепер ця видатна жінка є спікером одного з крайових парламентів в Індії. Після доповіді п-ні Наяр маля пресову конференцію для кореспондентів ОН.

З загальної кількості 357 мільйонів мешканців Індії, в 550,000 селлах живе 310 млн. людей! Територія Індії — 811 млн. акрів; до рілницької надається 478 млн., з того 63% — під посівами, а 23% — пустирі.

Індія має 150 млн. голів худоби — четвертий, що є на світі, але якості худоби дуже низька; на мешканця припадає молока лише 1/3

В столиці України і інших українських містах ситуація, очевидно, гірша як в Москві. Мюнхен, побудовано в 1954 році коло 800,000 кв. метрів площі. Якщо взяти під увагу яких 900,000 населення Мюнхену, то якщо виходить, що в цьому місті побудовано минулого року майже в три рази більше мешканевої площі як в Москві. Але в дійсності, поминувши московських байки, в Мюнхені і інших західно-європейських містах будується 5-6 разів більше як у столиці всесвітнього комунізму».

В столиці України і інших українських містах ситуація, очевидно, гірша як в Москві. Мюнхен, побудовано в 1954 році коло 800,000 кв. метрів площі. Якщо взяти під увагу яких 900,000 населення Мюнхену, то якщо виходить, що в цьому місті побудовано минулого року майже в три рази більше мешканевої площі як в Москві. Але в дійсності, поминувши московських байки, в Мюнхені і інших західно-європейських містах будується 5-6 разів більше як у столиці всесвітнього комунізму».

В столиці України і інших українських містах ситуація, очевидно, гірша як в Москві. Мюнхен, побудовано в 1954 році коло 800,000 кв. метрів площі. Якщо взяти під увагу яких 900,000 населення Мюнхену, то якщо виходить, що в цьому місті побудовано минулого року майже в три рази більше мешканевої площі як в Москві. Але в дійсності, поминувши московських байки, в Мюнхені і інших західно-європейських містах будується 5-6 разів більше як у столиці всесвітнього комунізму».

В столиці України і інших українських містах ситуація, очевидно, гірша як в Москві. Мюнхен, побудовано в 1954 році коло 800,000 кв. метрів площі. Якщо взяти під увагу яких 900,000 населення Мюнхену, то якщо виходить, що в цьому місті побудовано минулого року майже в три рази більше мешканевої площі як в Москві. Але в дійсності, поминувши московських байки, в Мюнхені і інших західно-європейських містах будується 5-6 разів більше як у столиці всесвітнього комунізму».

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

В ОБОРОНІ ДОБРОГО ІМЕНІ УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ

В щоденник «Свобода» потрапила свого часу стаття, в якій піднесено обвинувачення супроти провідників української кооперації на західно-українських землях, що вони:

1.) з браку цінливості віддають у літальності до польської влади не вивезли великих грошових засобів, що ними будували диспозували кооперативні установи, за кордон для створення емігрантського фонду, а передали їх більшовикам, та

2.) що при відвороті німецької армії з західних земель України кооперативні ділячі вивезли великі кооперативні майна і з нього не розраховувалися.

На загальних зборах Т-на Українських Кооператива в Нью-Йорку, що відбулися 25 червня 1955, після докладного обговорення цієї справи винесено такі резолюції:

1.) Українська кооперація на Західних Землях України, як відомо, при величезному розвитку своїх оборотів стало відчувати брак капіталу, тому про витягання грошей з цих земель не могло бути мови. Твердження будувалося в кооперативних будівлях з шибком вплив були великі запаси готівки вказує на зовсім незалежність з дієвими засобами. А яке абсурдом треба відкинути переконання автора статті, що в касі Земельного Банку було до п'яти мільйонів доларів, коли Земельний Банк має всього акційного капіталу п'ять мільйонів, уміщеного на літальних позиках.

Поза тим кооперативний майна нікого не має права вивозити за кордон без згоди його власників то є коло 3/4 мільйона членів кооператив. Зрештою, з вибухом війни таке вивезення грошей було виключено.

2.) Українська кооперація на Західних Землях України за часів німецької окупації була під усеюрою контролю німецьких комісарів, котрі заряджували при відвороті німецької армії вивезення майна кооператив. Центральні і Союзні розраховувалися з вивезенням майна перед ліквідаційними комісіями, які діяли в Лівені і Відні, а готівку на доручення німецької влади; зложено і заморожено в німецьких банках. Як що деякі одиниці, користувалися з вивезення грошей, не вираховувалися, то цього не можна ставити на рахунок української кооператив та опитованню її, добути чесно і жертвеною працею, добре їм.

3.) Загальні Збори висловили свій глибокий жал і цієї причини, що автор статті необоснованим і голосливим звинуваченням порушив добре заслужене ім'я кооперативних провідників на Західних Землях України, з яких багато вже відійшли від нас на віки.

За Президію Зборів: І. Пешчарович, предсидиця; Павло Червоник, секретар.

становило, що протягом 15 р. (до 1965 р.) урядовою державною мовою стане — англійська. «Хто хоче, щоб його всі зрозуміли в федеральному парламенті, мусить говорити по-англійськи. Найбільш поширеною мовою державного значення» — гінді — говорить лише 108 млн. людей, багато менших «провінцій» не хочуть впроваджувати в своїх вищих школах цієї мови.

— Найголовніше завдання Індії — піднести село. Ми не присвячуємо такої великої уваги її великим містам, які величезно промислові. Найбільші надії покладаємо на розвиток кооператив на селі; до кооперативної праці наші селяни охочо горнуться, — закінчила п. Наяр.

Отжеж — яка Індія стоїть за Неру? Якщо «індивідуалістична», тоді його політика, напевно, далеко відбачає від настроїв широких мас... Де ж правда й дійсність?

Пасивний спротив не означає цілковитого пасивності або браку спротиву. Це є — самоборона народу. Життя вимагає йти на поступки. Адже ж ми мусимо захистити змій або скажену собаку. В сучасних умовах мусимо мати свою армію. А справу Каміру полагатимемо з Пакістаном без війни, мирним шляхом.

— Чи проблема мови не утруднює поступу Індії? Пані Наяр одсвідчує: — 3 мовою в Індії справа не стоїть так трагічно, як видається вам з віддалі. Практично кажучи, діти в початкових школах вчать на своїй провінційній мові, а в школах вищого ступня — на мові державного значення».

Але не дарма сама пані Наяр вжила виразу «трагічно», бо в дійсності справа мови далека від розв'язки. Індія — одиникий край в світі, де існують т. зв. мовні провінції, а конституція по-

відкритому терені. Спинити чи ушкодити його могло тільки влучне гарматне стрільно, або кинута озброєнням з ним чоловіком ручна граната (найпевніше у збірник з беззачиню під сподом).

Тоді це був цілком новий викид і людей ознайомилися з ним було дуже мало. Поза обслугою — їх майже не було. Полк обезброїли ми без проливу крові, зате самі ми мали величезну втрату. Після відпочинку й обіду в одному із полтавських ресторанів, при виході з нього був убитий командир Богданівського Полку, полк. Ластівченко. Вбивника порвали на шматки присутні воєнк, але це нашої втрати, нашого великого патріота і збройного старшини-українця; яких тоді було так мало, не воскресло.

Паніше така сама історія повторилася з пішим полком ім. гетьмана Полуботка у Києві з тисяч-тисяч різними, що з Полтави майже всі порозходилися додому, а з цих київських багато приєдналося до місцевих червоних і пізніше робили нам велику шкоду.

Поїздка на російсько-німецький фронт

Перед Різдвом 1917 року я взяв відпустку на кілька днів, щоб поїхати до свого полку (російської армії), що стояв на фронті за містом Дніпком, щоб забрати свої речі.

Старшинам на терені Росії небезпечно було їздити в своєму одязі і зі старшинськими паперами, бо можна було зазнати великих неприємностей, навіть утрату життя збоку більшовицьких воєнк російської армії, а тому я вибрав собі паперя як підстаршина російської армії та відповідно до того одягнувся.

З великим трудом, але без більших пригод, приїхав я до свого буднього полку.

По дорозі зустрічав я поїзда і залізничні двіри, переповнені воєнками, які дезертували з російської армії і йшли додому.

ПОМЕР ВАСИЛЬ БИБИК

данія полковник-лікар.

Але тоді не було б В. Вібики. Писання — це не була його стихія. Для цього він був занадто експансивний. За те його стихією було словесне оповідання. Вібик — оповідач — при чім оповідач — веселий, дотепний, розумний, цікавий — ось же, що створила йому найширшу популярність та здобувало великі симпатії. При чім треба зазначити, це не були ani

Figure 2 **Continued**

ИСТОРИЯ ОДНОГО ЗАМОВ- ЛЕНИЯ

можу знайти. І знову я пишу листа на фабрику, чекаю півчеревикув. Доки ж це триватиме?" Відповіді на це запитання А. Німчука могли б ми лише так: триватиме, поки й совєтської влади...

ПРИЯТЧІ
ДО ВПИСУВАННЯ
МІСЯЧНИХ ТА РІЧНИХ
ВКЛАДКОВ
Ціна 15 центів.
Можна замовити в кни-
гарні "Свободи".
"SVOBODA"
83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

Дітройт, Міш.

ня 7-го серпня відбувся тут

ша стара еміграція створила багато великих річей, які будуть свідчити про велику організаційну силу українців і дає великі посестри, це європейська Спілка „Самопоміч“, українська Оселя „Діброва“, які пов'язані з собою і взаємно допомагають, свідчать, найновіша імміграція проносить і поширює почату кількість літ тому працю.

ни і ніч перед пініком лляв який був ласкою неба из велику сплеу і водночас великою жорбуго тих, які отовляля пінік. Сон членотупри "Діброви" мав та великі недомагання. На рані богатьом о год. 9-11 ранішала гарна погода, яка не шшла нас цілий день. По десятилі зачали привіжжати, які привозили членів, при ів і гостей ОДВУ в Украіна Золотого Хреста. "Діброва" гостила того дня разом з ними коло п'ятсот людей, а в наступні дні як і поше

своїх голів, пань Анна Лев
і Марії Квітковської засто
и столи до обіду. Обід бу
чий і мав кілька стра
і брали, що і кілька хотіли
тім однаково платили. Пань
дімості кудинярне мистецт

...осини, було першорядне. С. доповняв зі своїми помічниками був, кооператор Микола... різними напінками. Бу...либізка купівлі і купівль д...що не вміють плавати, бу...овини, фантова лютерія, му...а, був танок, якому з вели...дківністю пригладася...а імміграція. Майже всі чл...управи «Діброви» помагали...раці.

...вони кінчався і люди з ж...викидали домів. Богат...ей було того дня перший...на «Діброві» і всі вони в...їхня крадіжці споминої. Вер...

Книжка потрібна
Вже появилася у д
сло

ЧУЖОМ
авторами якого є відомі
ці: І. Бойків, О. Ізк
М. Тр

Знаменитий друк і плет. — Ціна \$6. — SVOBODA, P. O. Box

Іван Вілоус

Збіворі! Збіворіцян! відгукнутися та масово придбувати книги зустріч під час традиційного вечірки в дні 15 жовтня ч. р.

В 1954 і 55 рр. наш Комітет переслав інвалідам І. Дівиці УНА, тяжко хворим на сухотки і немічним — залізницям і Європі 236 доларів. На допомогу потребує членів ч. р. Дівиці 5 доларів 45 доларів. До ЗУАДК в Філадельфії переслав 75 доларів. На пресовий фонд дитячого журналу "Веселка" виплатив 10 доларів та на УКН для шукання пам'яті бл. п. д-ра Л. Митущого також 10 дол.

3 ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ
До Редакції часопису
„Свобода”

Хреста згадано про мене, я
про учасників Першого Зим
ного Походу, відзначених Залі
зним Хрестом. Це не є правдою,
бо хоч я й виконувала дічі за
данння Штабу Зап. Дівізії від
наладження зв'язку з по
станціями, але Залізного Хрест
не маю, бо не була ні військо
вою урядничкою ні сестрою
жалібничою, а це є передумо
вою одержання цієї високої від
знаки.

З пошаною Е. Крат.

5 липня 1955.

завжди і кожному!
уже малому накладі
ВНИК

ВНИХ СЛІВ
українські вчені-мовознав-
мов, Г. Калишевський,
Хименко.

понад 25 тисяч чужомов-
них в українській мові
ітики, економіки, техніки,
папір та люксовий пере-
Замовляйте сьогодні у:
346, Jersey City 3, N. J.

В ДЕНЬ СУБОТНИЙ...

добру націтку від дружини за те, що приїхав після шостої години. „Я, каже, квитки в кіно взяла, а ти, безсовісний, сидиш там у своєму колі-
ни в бережанський календар?

В. Тягульський.
Бережанський район,

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ
В НЬЮ ЙОРКУ
відкривас відділ в БОФАЛО і проголошує
ВПСИ НА ШН. РІН 1955/56
які відбудуться
в днях 25, 26, 27 і 29 серпня 1955 р.
в приміщенні Українського Клубу „Наша Хата”,
802 Вільямс вул., від год. 6-8 веч.
Вступні іспити у вівторок, 30 серпня, від. год.

6-8 веч.

ПРЕДМЕТИ НАВЧАННЯ:

класа фортепіану: Г. Лагодіська, В. Безкоровайний,
Т. Дегутат,

класа скрипки: д-р Е. Цегельський, д-р Р. Ставничий,
класа виолончелі: д-р Р. Ставничий,
класа теоретичних предметів: О. Залеський.

Якщо згодиться відповідне число учнів, буде відкрито

НОВЕ ВИДАННЯ ДЛЯ НАШИХ НАЙМЕНШИХ:

"ВІТРОВОГО БАТЬКА ТОРБА"
українські народні казки
з чудовими ілюстраціями О. Кульчицької на кожній сторінці.
Великий шрифт, багате оформлення.
Ціна \$1.50.
Замовляти:
SMOLYODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Увага! Омага, Небр.! Увага!
Т-ВО КАРПАТИ, ВІДДІЛ 356 УНІОЮЗУ
— улаштує —
ПІКНІК
в неділю, 21-го серпня 1955 р.
О ГОДИН 1-ї ПОП. В РІВЕРВЮ ПАРК.
Проситесь Членів і Шановних Громадянство про числен-
ну участь.

ПРО роман Василя Барки „РАЙ“ писали вже літературні критики в значущі читачі (Л. Лупін, К. Касілевський, М. Островерха, Л. Шанковський, Т. Т., О. Чернова, С. Карпенківча, Юрій Шерех і О. Рещетало) і всі вони високо оцінили цей Барчин твір.

ТИ ВИ ВЖЕ МАЄТЕ ЦЕН ВЕЛИКИЙ РОМАН

ВАСИЛЯ БАРКИ

„РАЙ“

Ного можете купити в кожній книгарні, або просто в Варшавинці:

“SVOBODA”, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Ціна: \$2.00, або за бажанням оплатити в ліст.

ній екскурсії в наші недавні минуле, що це „парувало“, або обговорення та міркування з приводу біжучих політичних чи громадських подій. Треба також пояснити, що це не були ані лекції, ані доповіді, тільки завжди принагідна балачка, в принагідному товаристві, в атмосфері вільного обміну думок. І коли В. Вибик мав настрої — а добрий гумор його майже ніколи не покидав, — то він мів дві й три години тримати свого аудиторію у піднесеному й щиро веселому настрою. Зокрема, відвідувачі Ідальї Українського Жіночого Союзу у Празі („УЖ-АС“) це добре пам'ятають.

Мандри́вий український публіцист — ось може найближче означення його „професії“. Ця професія рідніть В. Вибика з ролюю й долею артистів: вплив і успіх при житті і повільний відхід з пам'ті людей по смерті...

**

Українська громада в Нью

Книжка купилъ і купилъ для
себе не вміють сплатити, бу-
дуть, фантова лотерія, му-
за, був танок, якому з вели-
чавністю пригледалася
на імміграцію. Майже всі чле-
ни управи „Діброви“ помагали
раді, а деякі кінчали з люди з жа-
вистими доми. Богато
цей було того дня перший
на „Діброві“ і всі вони ви-
шли якнайкращі спомини. Вер-

бо хоч я і не консулявався
дівина Штабу Зап. Дівізії для
налагодження зв'язку з по-
станцями, але Залізного Хрест
не маю, бо була ні військо-
вою урядничкою ні строю
жальничкою, а це з передумо-
вою одержання цієї високої ві-
знаки.

З пошаною Е. Крайт.

5 липня 1955.

Книжка потрібна завжди і кожному!

Вже появилсь у дуже малому накладі

**СЛОВНИК
ЧУЖОМОВНИХ СЛІВ**

авторами якого з відомі українські вчені-мовознав-
ці: І. Бойків, О. Ізюмов, Г. Калишевський,
М. Трохименко.

Словник цей містить понад 25 тисяч чужомов-
них слів і виразів, уживаних в українській мові
в обсязі літератури, політики, економіки, техніки,
медицини і ін.

Знаменитий друк і папір та люксовий пере-
плет. — Ціна \$6. — Замовляйте сьогодні у:

SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

відкривася відділ в ВОКАТО і проголошує:

ВПИСИ НА ШН. РІН 1955/56

які відбудуться

в днях 25, 26, 27 і 29 серпня 1955 р.

в приміщенні Українського Клубу „Наша Хата”,
802 Вільям вул., від год. 6-8 веч.

Вступні іспити у вівторок, 30 серпня, від. год.
6-8 веч.

ПРЕДМЕТИ НАВЧАННЯ:

кляса фортепіану: Г. Лагодницька, В. Безкоровайний,
Т. Денутат,

кляса скрипки: д-р Е. Пегельський, д-р Р. Ставничий,
кляса виолончелі: д-р Р. Ставничий,

кляса теоретичних предметів: О. Залеський.

Якщо згодиться відповідати число учнів, буде відкрито кляса „містечтва слова” і кляса хорového співу.

• Близькі інформації в часі вписів. •

НОВЕ ВИДАННЯ ДЛЯ НАШИХ НАЙМЕНШИХ:

„ВІТРОВОГО БАТЬКА ТОРБА”

українські народні казки

з чудовими ілюстраціями О. Кульчицької на кожній сторінці.

Великий шрифт, багате оформлення.

Ціна \$1.50.

Замовляти:
SMOLODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ПРАЦЯ
Help Wanted—Male

CABINETMAKERS-СТОЛЯРИ
Experienced—досвідчені.
Меблі на замовлення.
T. ENGBERT, Inc.
329 E. 29 St., N. Y. C.
Tel.: MU 5-0868

CABINETMAKERS-СТОЛЯРИ
Досвідчені в крамничних меб-
лях. Стала праця.
COLUMBIA FURNITURE CORP.
13-15 — 131st Street
College Point, L. I.

CARPENTERS
(Будівельні робітники)
Металеві роботи-назовні домів.
Тільки досвідчені.
TA 7-7414

ПРАЦЯ
Help Wanted—Female

ГОСПОДИНЯ—КУХАРКА
Здібна жінка, яка займалася би
в цілому новим домом. Опіка
над 2 дітьми і варення. Гарна
класна жінка з латинською. По-
стійна, добре платна праця. Ви-
года комунікація, 40 хв. до Нью
Йорку. Тел. RO 3-3412.

ДИВЧАТА—ЖІНКИ,
легка фабрика праця.
PRAGER—REUBEN
511 East 72nd Street
New York City

ДРІВНИ ОГОЛОШЕННЯ

АРКА, 48 Е. 7-ма вул. в Нью
Йорку (GR 3-3550) має на скла-
ді нову палатку Міро Скаля-
Старичко: Думка: Черемхоє
Брате мій: За Дуною Думка: Ой,
вербо, вербо: Не співайте: Ве-
сінська, "Лонг-плей" — ціна \$4.50
з пересилкою.

Купуйте в підприємстві
що оголошується
в "Свободі"

ХОЧЕТЕ ЗНАТИ,
як жовтіє іскра української
свідомості в другій половині
минулого віку і як народжува-
лася та сила, яка збудува-
ла Українську Державу,
— то читайте:

"СПОГАДИ"
СВІГЕНА ЧИКАЛЕНКА
Ця велика на 504 ст. книгу
читастесь немов цікаву по-
вість.
Ціна тільки \$5.50
Замовляти в:
"СВОБОДА"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

МАРІЯ

повість УЛАСА САМЧУКА
про героїстичні страждання у
красівської жінки. Книга вида-
нута свідчать про його успіх
у читачів.

Ціна \$2.00.
СВОБОДА
81-83 Grand St. (P. O. Box 346)
Jersey City 3, N. J.

"УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР"

Д-р А. Т. КІВЗЯ
Нове доповнене і виправлене видання. Книжка охоплює
всі недуги і подас способи їх лікування.
"УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР" В КОЖНІЙ УКР. ХАТІ!
Ціна \$8.00.
Замовлення з належністю надсилає:
"СВОБОДА", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ВЖЕ ВИПШОВ З ДРУКУ ВЕЛИКИЙ

Українсько-Англійський СЛОВНИК
М. Л. ПОДВЕЗЬКА
Ціна \$5.00.

Названа підручна книга для тих, хто починає ви-
вчати англійську мову, і хто відомою в ній свої на-
буті вже знання. Капітально видання на 1011 сторінок ві-
сників. 60,000 слів уживаних в сучасній українській літе-
ратурній і розмовній мові з англійськими відповідниками.

Англо-Український СЛОВНИК
М. ПОДВЕЗЬКА

Це Ваш найкращий дорадник у всіх трудностях англій-
ської мови. Словник в повільній опраці коштує тільки
4.00 дол.
Замовляти:
"СВОБОДА", 83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ВИШЛА З ДРУКУ БАГАТО ІЛЮСТРОВАНА КНИГА

Олександр Повстенка
КАТЕДРА СВ. СОФІЇ У НІСВІ
В 336 ілюстраціях показано мистецьку велич кате-
дри св. Софії, її архітектуру, мозаїку, фрески
і всю оздобу.

В тексті вміщено історію Катедри від початку
до наших часів.

Книга великого альбомного формату, 472 ст.
на найкращому крейдованому папері — тексти ан-
глійською й українською мовами.
Ціна \$12.50.
Замовляти:
СВОБОДА, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Господарські Вісті

ФРАНЦІЯ ВІДСТАС В ПРО-
ДУКЦІЇ В ПОРІВНЯННІ
З НІМЕЧЧИНОЮ

Бушні французький прем'єр
Мендес-Франс остерігав фран-
цузів, що їхня країна повільні-
ше розбудовує свою продукцію
в порівнянні з Західною Ні-
меччиною. Він писав в листі до
прем'єра Фора, що французька
продукція зростає в роках
1952—1954, але треба стверди-
ти, що цей ріст не був такий,
як в інших державах, головним
чином у Німеччині. Мендес-
Франс подає способи, якими мо-
жна б скорити французьке гос-
подарське життя: роботи ури-
дкові інвестиції в промислі, всі-
ми способами допомагати про-
дукції та будувати дешеві меш-
кання для бідних родин.

АМЕРИКАНЦІ НЕ ДОКЛА-
ДАЮТЬ ДО СВІТОВОГО
БАНКУ

Існує багато світових органі-
зацій, до яких мусять доплачу-
вати американські податковці.
Але є одна така інституція,
яка приносить прибуток, і нею
є Світовий Банк, в якому ЗДА
мають 35.17 відсотка udziału.
Дирекція цього банку повідо-
мила, що цей банк має в мину-
лому році 24,700,000 доларів
прибутку. Часопис підкреслює,
що це сталося тому, що ця
інституція діє як правдиве бан-
кове підприємство, яке дуже
обережно господарить своїми
грошми. Банк не позичає гро-
шей тим країнам, які не можуть
виказатись, що позичка не бу-
де змарнована, тільки мусять
довести, що гроші пійдуть на
дійсно потрібне підприємство,
яке має дані на добрий роз-
виток. До Світового Банку на-
лежать як член 57 держав
СССР не є його членом.

ЦЬОГО РОКУ ПОСИЯЛИ
В КАНАДІ МЕНШЕ
ПШЕНИЦІ

Статистичне Бюро повідо-
мляє, що цього року посіяли в
Канаді пшениці тільки на 21-
504,000 акрах, а минулого року
(1954) збирали пшеницю з 24-
266,800 акрів. Це найменше
число акрів від 1943 року. Змен-
шилось також число акрів,
з яких цього року збира-
тимуть жито. Воно буде
найменше, починаючи від 1947
року. Але зате збільшується
число посівної площі під хміль-
я ове та під льон і коноплі.
Цього року під засіяли яро-
пшеницю 20,922,400 акрів, а
восени 1954 року посіяно озим-
ної пшениці на 582,000 акрів.

АМЕРИКАНЦІ ВСЕ БІЛЬШЕ
ВИЗІДАЮТЬ ДО ЄВРОПИ

Американські корабельні лінії
повідомляють, що все більше
американців виїжджає до Євро-
пи. Вже тепер багато місць за-
резервовано на кораблях як до
жовтня 1955 року. Найвида-
вний корабель світу "Конатед
Стрейт" вже продас квитки до
травня наступного року на
подорожі до Англії та Європи.

НІМЕЦЬКА ТОРГІВЛЯ НА
РЕКОРДОВИЙ ВИСОТІ

В цьому році торгівля Захід-
ної Німеччини зростає до ре-
кордових чисел. Експорт збіль-
шився в порівнянні з минулим
роком на 19 відсотків, а імпорти
на 31 відсоток. Зародок про-
дано товарів на суму 12.6 бильйон
марок (\$2.8 бильйонів), а про-
важено на суму 11.4 бильйонів
марок (\$2.7 бильйонів). Галузь, що
експортує найбільше (\$6.2 бильй-
онів), в минулому році він становив
22 бильйонів марок (\$5.2 бильй-
онів).

Американські війська, які охороняють Невтральну Корею
Об'єднаних Націй для справ перемир'я в Південній Кореї, від-
ганяють слізним газом південно-кореєських демонстрантів,
які силою хочуть авертись до домішки тієї комісії на острові
Вольмі в порті Інчону.

Японський прем'єр заповідає нові вибори
під гаслом озброєння

Токіо. — Японський нарід
треба знову висловитись, чи
треба перевести таку зміну
конституції, яка дозволить
Японії знову поставити на но-
ги нову армію — заявив 72-
літній японський прем'єр
Гатома у своєму зверненні до
народу, що його видав з на-
годи 10-річних роковин без-
застережної капітуляції, яка
закінчила 2-гу світову війну.
Згідно з новою конституцією,
прийнятою під натиском оку-
паційної влади ген. МакАрту-
ра, Японія не має права втри-
мувати «на суші, морі й по-
літрі» ніяких збройних сил.
Однак самі американці насто-
ювали згодом на таренні
нових японських формувань
під назвою «оборонні сили».

У виборах в Сан Маріно перемогли комуністи

Сан Маріно. — Найменша
держава у світі залишилася
далі єдиною комуністичною
державою в Західній Європі.
Не зважаючи на всю пропа-
ганду, як і на те, що із 36-
динних Держав прийшло до
участі в виборах 127 сан-
маріанських громадян, проти-
комуністичною більшістю не
повелося добути більшість, бо
ї комуністи стягнули до уча-
сти в виборах когось тільки мо-
гли, зокрема з Франції і Бе-
льгії. Республіка Сан Маріно
має 38 квадратних миль й у
виборах в цілій країні брало
участь около 5,000 осіб. Ко-
муністи з лівими соціаліста-

Згинув чільний американський дипломат

Бангкок, Сіам. — Амери-
канський посол в Сіамі
Джан Пюріфой згинув в
п'ятницю минулого тижня,
зударившись своїм авто-
мобілем з вантажним авто-
мобілем недалеко від
морського міста Гуа Гін. Разом
із послом загинув його
9-літній син, а другий 14-
літній син важко поранений.
Дружини не було разом із
послом, — вона негайно
прилетіла літаком на міс-
це нещастя. 47-літній Джан
Пюріфой належав до най-
здібніших і найзручніших
американських дипломатів, ві-
домий з двох своїх великих
успіхів: у боротьбі проти ко-
муністичної диверсії в Греції,
де він був тоді послом, і в
Сіамі.

Бюро погоди рекомендує
під час гурагану залишатись в
домаші і не виходити на вулицю.
Також в ніякому разі не
зближати до електричних
проводів, що впади на землю.
Небезпека існує і від різних
відламків, які можуть пошко-
дити людям.

СВЯТИНИ НА ГОРІ

Велика базиліка «Св. Діо-
зеф'є Орейторі» у Монреалі
є другою щодо популярності
туристичною атракцією Канади.
Мешканцям міста вона кра-
ще відома під назвою «Брадер
Андре Шрайні» (святиня брата
Андре), бо постанала вона завдя-
ки старанням скромного ченця,
який був дверником Норт-
Дамського Катедрі в Монреалі
під прозивом 40 років і одного
літа може бути призначений
Католицькою Церквою за свя-
того; не був би перший святий
канадського походження.

TARZAN SNARLED IN WRATH.
THERE COULD BE NO DOUBT THAT
THE TRADER'S MURDERER
WAS THE SAME MAN WHO HAD
STOLEN THE PLAQUE!

Тарзан ринув з обурення.
Тут не могло бути сумніву,
що вбивником торговця була
та сама людина, яка вкрала
диск!

Смерть Томаса Манна

Цюрих (Швейцарія). — В
суботу 13 серпня помер у кан-
тональному шпиталі в Цюри-
ху видатний німецький пись-
менник світової слави і лау-
реат Нобля Томас Манн. По-
мер, проживши 80 років. Пи-
сьменницьку славу здобув,
маючи 26 літ, своїм романом
«Будденброки», що був видан-
ний понад 50 разів у самій
Німеччині і був перекладений
на всі важливі мови світу.

Мічелл домагається поширення допомоги
безробітним

Вашингтон. — Секретар
праці Джеймс П. Мічелл за-
явив, що в останніх роках
зросли допомоги для безро-
бітних, але все ж таки треба
поширити програму забезпе-
чення робітників на час без-
робіття на дальші категорії
робітників, які тепер не мо-
жуть з неї користатись. Мічелл
домагається, щоб із виплати
для безробітних могли корис-
татись 12,000,000 робітників,
які працюють в сільському
господарстві, в підприємствах

ВСЯЧИНА

ДО 1958 РОКУ ВСЯ АМЕРИ-
КАНСКА АРМІЯ МАТИМЕ
АТОМОВУ ЗБРОЮ

Представники армії заявля-
ють, що до 1958 року вся аме-
риканська армія матиме ато-
мову зброю, хіба що до того
часу на основі міжнародного
порозуміння ця зброя була б
заборонена. Тепер американ-
ська армія має атомові гармати
в частинях в ЗДА, в Німеччині
та в Японії. Але ці перші ато-
мові гармати ще надто примі-
тивні, і вони служать в першій
мірі до того, щоб показати, що
можна збудувати й такі гарма-
ти, з яких можна б стріляти
і атомовими набоями. Армія ста-
рається збудувати малі атомові
гармати, які легко було б пере-
везти на полі битви, бо доте-
перешні гармати, так звані «Че-
сні Іванні» надто великі (36 ца-
лів в діаметрі).

В ЗДА С 225,000 ЛІКАРІВ

Декан Медичного Факульте-
ту при Колумбійському Універ-
ситеті в Нью-Йорку д-р Вільям
С. Реплей заявив, що в ЗДА
працюють 225,000 лікарів. Це
число вистачає на медичну об-
слугу населення, бо на одного
лікаря випадає б.ч. 750 осіб.
Але д-р Реплей ствердить, що
якщо лікарі розміщені не раціо-
нально, то більшість їх трима-
ється великих міст, а райони з
мистецтвами в фарматорми до-
колі відчувають нестачу лікар-
ської опіки. Справа лікарської
опіки представляється гірше
коли дивитись на неї з стано-
вища спеціального вишколен-
ня фахівців, бо лікарі спеці-
альні тримаються великих міст,
і їх майже немає по менших
місцевостях.

АМЕРИКАНСЬКИЙ НАУКО-
ВЕЦЬ ПОІДЕ ДО СХІДНОЇ
НІМЕЧЧИНИ

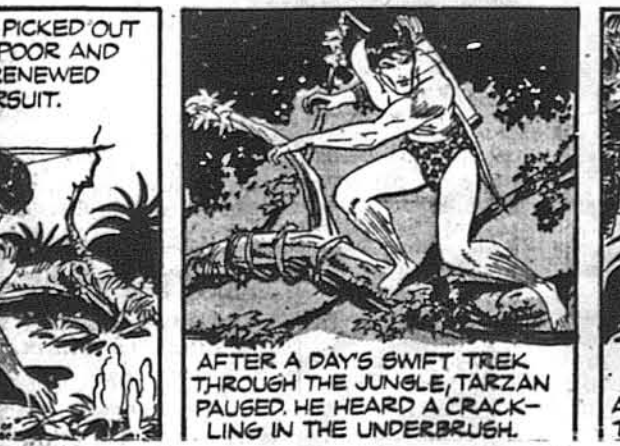
Цілий рік старався науковці
з Пенсильванського універси-
тету в Філадельфії про дозвіл
поїхати до Східної Німеччи-
ни, щоб там студіювати старинні
мезопотамські таблички
з клинописом в бібліотеці
Університету Фр. Шіллера.
Тепер прийшла виста, що ко-
муністичний німецький уряд
дозволив д-рові Семюелю Н.
Краммеру і Філадельфій поїхати
на кілька місяців до Схід-
ної Д-р Крамер є професором ас-
пирології на Пенсильванському
Університеті в Філадельфії.

ЗМІНА АДРЕСИ

Ще раз пригадуємо на-
шим передплатам, що
змінюють місце свого по-
буту, щоб одностороннє з по-
відомленням про зміну
адреси обов'язково прислали
поштовими марками 10 ¢
за виготовлення нової ад-
ресової картки, а члени УНС
ще й число свого Відділу.

Адм. Істрація
"Свободи"

ТАРЗАН, Ч. 3522. Ключ до небезпек.

AFTER A DAY'S SWIFT TREK
THROUGH THE JUNGLE, TARZAN
PAUSED. HE HEARD A CRACK-
LING IN THE UNDERBRUSH.

Після цілоденного швидко-
го маршу через джунглі,
Тарзан відпочивав. Нараз він
почув шарудіння в підліску.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ДІТРОНТ, МІШ. — Пода-
ється до відома членам Б-ва св.
Николая, Відд. 175, що збори
відбудуться в неділю, 21 сер-
пня, о год. 1-її полов. в У. Н.
Домі при Мартин вул., Дітронт.
Простіться довгочасні члени
прибути та вирішити свої за-
дачі. На порядку денного є спра-
ва танцю який Відділ приготував
на другу суботу у вересні, тому
обов'язково кожен член повинен
прибути на збори. Пригадує-
ся членам, що вже почалися
каникули за прислужанням но-
вих членів, тому кожен повинен
постаратись здобути хоч одного
нового члена. — І. В. Іванчук,
фін. секр.

ГАРТФОРД, КОНН. — В-во

св. І. Христителя Відд. 277 по-
дає до відома членів, що загальні
збори Відділу відбудуться в
неділю, 21-го серпня, о год. 1-її
полов. в Укр. Гор. Клубі, 53
Whitmore St. Того ж дня від-
будеться збірка вкладок після
обох Служб Божих в церковній
залі. Члени, що залагають з
вкладкою вкладок і дістали упі-
нення, просямо справу поладна-
ти, бо інакше будуть суспендо-
вані. — Управу.

АНСОНІЯ, КОНН. — Т-во А.

Бончеського Відділ 10 повідо-
мляє всіх своїх членів і членів,
що збори відбудуться в неділю,
21-го серпня, о год. 2-її полов. в
Службі Божій, 9:30 в залі пара-
філій. Простіться всі члени, які
не прийшли на збори. — М. Хо-
ма, предс.; В. Глива, секр.

ПІНКАГО, ІЛЛ. — Місячні

збори Т-ва Т. Шевченка Відд.
252 відбудуться в неділю, 21-го
серпня, о 12-її год. в полудн.
в залі при 2250 В. Кортез.
— Когут, секр.

ПОНКЕРС, Н. Н. — Т-во По-

ділля Св. Вл. 8, повідомляє
своїх членів місячних і позамі-
сячних, що черв. літню пору зби-
ратимемо місячні вклади в
п'ятницю, 19-го і в неділю,
21-го серпня, о год. 2-її полов. в
залі Клубу 13 Washington St.
Рівнож призначено членів до
Союзу без вступного. — П. Га-
расіма, предс.; В. Мандиш, секр.

ПЛЕНФІЛД, Н. ДЖ. — Т-во

Ім. І. Франка Відд. 372 повідо-
мляє всіх членів, що місячні збо-
ри відбудуться в суботу, 20-го
серпня, о год. 8 веч., в FW Домі
при Вашингтон вул. Прості-
ться всіх членів прибути на озна-
чення часу і вирішити свої за-
дачі. — К. Наконечний, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Відділ

397 повідомляє своїх членів, що
збірні вклади будуть в суботу, 20
серпня від год. 7:30-8:30 веч., в
неділю, 21-го серпня від 12-її
до 2-її полов. — М. Субельний,
предс.; О. Шторгін, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні

збори Т-ва Зв. Зв. Відд. 371.
відбудуться в п'ятницю, 19-го
серпня, о год. 8-її веч., в Січ-
овій залі при 506 — 18 Avenue,
Newark, N. J. З огляду на бур-
еві збори, які були назначені
на 12 серпня ч. м. не відбудуться.
Тому простіться цих членів, які
досі не заплатили своїх вкладок
за серпень, прийти на збори
відділу цієї п'ятниці. — І. Овер-
ко, предс.; П. Заболотський, кас.;
Ю. Баранко, секр.

АЛЕНТОВН, ПА. — В-во св.

Арх. Михайла, Відділ 147, пові-
домляє всіх своїх членів, що
місячні збори відбудуться в не-
ділю, 21-го серпня в паравіль-
ній залі 803 Фронт вул., о год.
2-її полов. Простіться члени
прибути на час та сповнити свій
членський обов'язок. Напоми-
наємо довгочасних вірників свої
вклади цього місяця бо впро-
тивний раз будуть суспендова-
ні. — І. Заворський, предс.; Г.
Віленський, кас.; І. Федорак, секр.

НЬО ЙОРК, Н. Н. — Місячні

збори 117 Відділу, «Запоріж-
ської Січ» відбудуться в суботу,
20-го серпня, о год. 8-її веч., в
приміщенні 33 Іст 7 вул. Для
всіх членів явка обов'язкова.
— С. Кучма, предс.; М. Корчин-
ський, кас.; В. Каліна, фін. секр.

БЕТЛЕЕМ, ПА. — В-во св.

Димитрія Відділ 288, повідо-
мляє, що місячні збори відбудуть-
ся в неділю, 21-го серпня, о год.
по Службі Божій, в церковній
залі. Простіться всіх членів при-
бути на збори і вирішити свої
вклади бо інакше будуть су-
спендовані. — В. Копчук, предс.;
В. Заглотський, кас.; Д. Муш-
тій, секр.

Платівка, Листівки і т.п.

ГОЛОВНА КВАРТИРА ДЛЯ
продажу українських платівок
і листівок.

CHESTER'S
1717 E. Carson St., Pittsburgh 3, Pa.
Відкрито діло до 6 годин;
в п'ят. і суб. до 9 веч.

A U T O

'53 BUICK SED. \$1495
Переїхало мало миль.
BARREL AUTO SALES
499 N. Broad St., Elizabeth, N. J.
Elizabeth 3-9826
Відкрито вечорами.

БІЗНЕСОВІ НАГОДИ

КЮСК з цукерками
і газетками
500 дол. тижнево приходу.
Продається зі стратою.
352 E. 8th St., N. Y. C.
OREgon 3-5461

FARMS FOR SALE

ЧУДОВА МОЛОЧНА ФАРМА
з худобою і машинерією. \$2,000
задатку. Догляди, салати. Та-
кож інші фарми.
JOHNSON REALTY
Route 2, Box 80, Marshfield,
Wisconsin.
4 miles South & 1/2 West.

КУПУЙТЕ
В ПІДПИСЕМСТВАХ,
ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ
В "СВОБОДІ"

НЬО ГЕНВЕР, КОНН. — По-
відомляється члени 370 Відді-
лу, що місячні збори відбудуть-
ся в неділю, 21-го серпня, о год.
закінчення сні. Богослуження.
Збори відбудуться в церков-
ній залі при 127 Парк вул. Про-
стіться всіх членів вирішити
свої задачі до Товариства.
Багато членів, що не заплатили
посмертне як лікнож не запла-
тили сво. вступні. білети на
пікнік, який відбудеться два міс-
яці тому. Рівночасно повідо-
мляємо тих членів, які ще не
вирішили свої вклади, по-
винні це зробити цього місяця
— К. Стасюк, предс.; М. Хо-
мета, кас.; Р. Голубицький, фін.
секр.; В. Гіна, рек. секр.

ПОНТІАВІ, О. — Відділ

140 повідомляє всіх своїх членів,
що збори відбудуться в цер-
ковній залі зараз по Великій
Службі Божій, в неділю, 21-го
серпня. Всі члени повинні при-
йти на збори і вирішити свої
задачі. — М. Трельський, фін.
секр.; І. Кравцев, секр.

Посмертна Згадка

СТЕФАН СЕНЬКІВ, член Укр.
Зв. Т-ва «Дістерт», Відд. 361
У. Н. Союзу в Нью-Йорку, по-<